

Esipuhe

Joe R. Lansdale

Tehdään heti kärkeen selväksi, ettei Preacherin kaltaista ole toista. Menikö nyt varmasti jakeluun, kaikille torkkujillekin? Preacher on ainutlaatuinen.

Miehen tarinassa lyövätkä lännenkertomus, dekkari sekä kauhujuttu. Eikä siinäkään vielä kaikki. Tämä saaga on syvimmiltä perusteiltaan omintakeisen kummallinen. Itse asiassa aika helvetin kummallinen.

Maailmankaikkeus, jossa Preacher toimii, on tyystin uniikki. Vaikka näennäisesti kyllä ollaankin Teksasissa. Koska itse tulen samasta paikasta, kiinnostavat omaan osavaltiooni kohdentuvat tapahtumat minua luonnollisesti paljon. Tosin on pakko ihan rehellisyyden nimissä todeta, että vaikka Garth yrittääkin niin kovasti mennä teksasilaisien nahkoihin, käytetty kieli on usein sangen brittiläistä. Mutta pinnasta viis, koska tarinan sydän sykkii Teksasin hengen mukaisesti. Tai ainakin sen väkevän myytin, joka kotiosavaltioistani vallitsee. Koska onhan lopulta niin, ettei Teksas ole pelkkä maantieteellinen sijainti. Se on myös mielentila - kaikkea ja ei mitään, mitä kukin sen halua olevan. Ja ennen kaikkea se on kovaksikeitettyjen lännentarinoiden Olympos-vuori. Ei tietenkään haittaisi, jos maailmalle välillä leviäisi Teksasista jokusia mukavia ja myönteisiäkin juttuja, mutta niinhän se kai menee, että kunhan kapinallisen universumimme myytti säilyy hengissä, voi myös koko osavaltio lopulta hyvin. Ja tässä työssä auttavat Garth Ennisin kaltaiset kekseliäät ja avarakatseiset kirjoittajat, joiden käsissä myytit paitsi pysyvät elinvoimaisina, myös kehittyvät. Käsillä on nimittäin juuri sen sortin tarina, jonka parissa viihdytään. "Aivan mahtava stoori", hihkuvat useimmat lukijat tyytyväisinä siitä, että saavat vähän vastapainoa elämänsä vakaville asioille. Heille riittävät karkeudet, veriteot sekä toiminta, eikä syvemmälle ole edes tarvetta sukeltaa. Eikä siinä mitään. He ovat tottuneet pitämään näistä elementeistä.

Mutta Preacher tarjoaa paljon muutakin. Tämä kirja on aivan yhtä vakavasti otettava kuin DC Comicsin keuhutun Vertigo-linjan parhaat lippulaivatarinat, kaikki ne yllätykset "älylliset" tarinat. Lisäksi se on niistä monia parempi. Sillä nythän ei parane sekoittaa "älyllisyyttä" ja "älykkyyttä" eikä suinkaan unohtaa sitä, miten pahasti mahtailu saatkaa hämätä varomattomaa lukijaa. Onhan tämäkin kertomus toki suureellinen, mutta samaan aikaan myös hyvin fiksu.

Lisäksi tarina on tappavan hauska. Tai ehkä se on väärä sana... Nyt keksin. Tenhoava on ilmaisu, joka tavoittaa ajatukseni paremmin.

Ja kaikillehan lienee siis valjennut, että kyseessä on sarjakuvakirja. Ei mikään asiadokumentti, vaan kätevä keino poiketa pimeällä puolella ilman että joutuu itse osalliseksi tapahtumista. Vähän kuin katselisi alligaattoria, joka juuri pistelee poskeensa pikku possum. Inhottavaa, mutta kiehtovaa. Julmaa ja samaan aikaan lähes hypnotisoivaa. Etenkin, koska emme ole possum paikalla. Mitähän sen päässä muuten mahtaa liikkua, kun viimeiset kuvat maailmasta ovat kohdalle osunut raakuutta tuijottavia ihmisiä? No, ehkä ei mennä pidemmälle tässä ajatusketjussa.

Muuan asia pitää niin ikään mainita, vaikka se ei Preacheriin jo tutustuneille mikään uutinen olekaan. Tämä tarina on vähän perkeleen pelottava. Yhtä pelottava kuin yltä päältä rasvattu psykopaattinen gerbiili, jolla on päässään kaivosmiehen kypärä, etutassussaan taskulamppu ja tähtäimessä juuri sinun peräaukkosi. Itse asiassa stoori on vielä tätäkin karmivampi. Tämän tiedän, koska alun perin ilmestyessään Preacher vaivasi minua syvästi, mutta en silti tahtonut malttaa odottaa seuraavan lehden ilmestymistä. Ja tämä on paljon sanottu, koska samahan ei päde moniin sarjakuviin. Aloitan itse asiassa useinkin uusien sarjasten seuraamisen, mutta lähes yhtä usein mielenkiintoni hiipuu ja lopetan kesken. Jonkinasteinen julkilausuma kai tämäkin - kun otetaan huomioon, miten vähän aikaa sarjakuvien lukeminen yleensä ottaa.

Käsillä on ainutlaatuinen ja mielenkiintoinen saaga, joka iskee ensin liskoaiivoihin koskettaen siellä olemuksemme syvimpiä sopukoita. Näikö kukaan muuten, mihin se riivattu gerbiili vipelsi? Seuraavaksi tarina leviää tajuntamme kehittyneempiin osiin ja alkaa vaikuttaa siellä, pysyen kuitenkin koko ajan uskollisena omalle ytimelleen, motiiveilleen ja olemukselleen. Preacherin kerrota ei heittelehdi synkstä, väkivaltaisesta ja kolkosta pehmeän suloiseen ja riipaisevaan. Sillä jos vastaan tulee kalkkarokäärme, se puree huomenna ihan yhtä satavarmasti kuin se puree tänään. Ja kahden vuoden päästä, jos siinä silloin vielä henki pihisee. Kalkkarokäärme on kalkkarokäärme on kalkkarokäärme. Ja samoin on Garthin punoma tarina alusta loppuun tyly ja harmaa, mitä nyt pimeä välillä vähän pilkahtaa.

Mutta samalla kun ylistämme käsikirjoitusta ja tunnelmaa, pitää meidän kiinnittää huomiota myös kuvitukseen. Koska taide kirkastaa tämänkin tarinan ja räjäyttää sen eteenme kuin polttavalla siveltimeillä vedellen. Vai pitäisikö ottaa askel eteenpäin ja sanoa, että Steve Dillonin näkemys synkentää maiseman mustalla savulla ja raahaa meidät marssille halki kekäleiden? Preacherin kohdalla visuaalinen anti on nimittäin se ruttoinen sylki, joka tarinan raateluhampaista hiljakseen maan kamaralle tipahtelee. Taide on esiripun taa kätkeytyvä läpitunkematon pimeys ja lattialle loiskahtaneen veren paksu löyhkä.

Käsillä olevaan teokseen kootut sarjakuvalehdet ovat minun kirjoissani Vertigon ensimmäinen vendenjakaja ja kilometritolppa. Tähän kirjaan piirtyy Preacherin tarinan alku, joka on kuin reikä siinä kolossaalisessa padossa, jonka takana velloo jättimäinen samankaltaisuuden ja sisäsiittoisuuden tekojärvi. Vähän kuin hämähäkinseinäin kuvio, tuo ainutkertaisuutta symboloiva pieni reikä levittää hiushalkeamiaan padon seinään. Kunnes lopulta tuo Ennisin ja Dillonin aivojen sopukoista vuotanut synkeä ja samaa vesi repäisee itsensä valloilleen. Enkä nyt pyri millään muotoa vihjailemaan tai esittämään, että kyseiset herrat olisivat jollain tavoin pahoja ihmisiä. Enhän edes tunne näitä miehiä. Mutta sen sanon, että heillä on vaisto ja kyky paikantaa asioita, jotka ovat pahalla tavalla pielessä. Ja aivan kuin Flannery O'Connor, myös he raahaavat nämä kieroutumat päivänvaloon ja tökkivät niitä siinä, meidän kaikkien silmien edessä.

En ole aivan varma, soveltuuko Preacherin kertomus sellaisenaan opettavaiseksi tarinaksi, mutta yleistä ajattelun aihetta se kyllä antaa. Hyvin tärkeää on myös huomata, kuten heti alussa julkitoin, että tämä tarina on ainutlaatuinen. Ja toivonkin mitä hartaimmin, ettei se saa satata kirjoittajaa kopiointipuuhiin. Sillä lopputuloksena olisi vain ilkeyttä ilkeyden tähden tavoittelevia juttuja, joista ei löytyisi Preacherin särmiä. Saati uniikkia tunnelmaa. Kukaan ei kaipa imitaatioita, sillä on olemassa vain yksi Garth Ennis, vain yksi Steve Dillon ja vain yksi Preacher. Tämä saaga siitettiin Irlannissa ja raahattiin verinen kulli pystyssä halki Teksasin, missä se kietastiin piikkilankaan ja orjanruusuihin. Ja nyt se on sinun perässäsi.

Joe R. Lansdale,
Nacogdoches, Teksas